

ME

PUHUMME

TEOIN

**RASISMINVASTAISEN VIIKON
YHTEISWEBINAARI – YHDENVERTAINEN
SUOMI LAPSILLE JA NUORILLE
20.3.2025**

TOIMIRASISMIAVASTAAN.FI

AGENDA KLO 9.00–10.45

- **Tervetuloa**

Risto Alatarvas / valtioneuvoston kanslia

Sanna Saarto / Suomen Punainen Risti

- **Lasten ja nuorten yhdenvertainen Suomi? Selvitys alle 30-vuotiaiden etnisen yhdenvertaisuuden toteutumisesta Suomessa**

Mona Eid / Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

- **Nuoren näkökulma arjen yhdenvertaisuuteen**

Jennifer Ateim / vertaisohjaaja Movement ry

Haastattelijana Peter Kariuki / Etnisten suhteiden neuvottelukunta Ethno, Oikeusministeriö

- **Lasten ja nuorten yhdenvertaisuus organisaatioiden arjessa**

Catarina Silvander / Nuorisokeskus Villa Elba

Karoliina Ketola / Olympiakomitea

David Ramadingaye / FIMU ry - Suomen Monikulttuurinen Liikuntaliitto

- **Miten rasismiin puututaan?**

Sanna Saarto / Suomen Punainen Risti

Tilaisuuden järjestävät valtioneuvoston kanslia, Suomen Punainen Risti ja valtion kestävän kehityksen yhtiö Motiva Oy, joka toimii Me puhumme teoin -kampanjan koordinaattorina.

Tilaisuuden tallenne ja materiaalit toimitetaan kaikille ilmoittautuneille sähköpostilla.

**JOS AIEMMIN ON OLLUT
PUHETTA NIIN NYT ON
AIKA TEKOJEN.**

**RASISMIA ON KAIKKIALLA. SIKSI SEN
KITKEMINEN ON KAIKKIEN ASIA.
ILMOITA YHTEISÖSI MUKAAN.
WWW.TOIMIRASISMIAVASTAAN.FI**

Rasisminvastainen viikko 17.–23.3.2025
<https://www.punainenristi.fi/rasisminvastainen-viikko/>

**Rasisminvastaisen viikon kampanja
rohkaisee jokaista puuttumaan rasismiin
sekä toimimaan inhimillisyyden puolesta
omassa arjessaan.**

Vuonna 2025 fokuksessa on erityisesti aikuisten vastuu puuttua lasten ja nuorten kokemaan rasismiin.

LASTEN JA NUORTEN YHDENVERTAINEN SUOMI? SELVITYS ALLE 30-VUOTIAIDEN ETNISEN YHDENVERTAISUUDEN TOTEUTUMISESTA SUOMESSA

MONA EID / TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Lasten ja nuorten yhdenvertainen Suomi?

Selvitys alle 30-vuotiaiden
etnisen yhdenvertaisuuden
toteutumisesta Suomessa

Euroopan unionin
osarahoittama

Mona Eid & Anu Castaneda

Terveysten ja

hyvinvoinnin laitos

Perus- ja ihmisoikeusindikaattorit

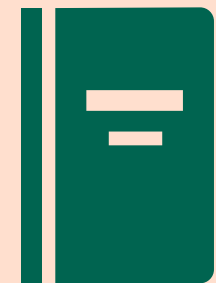
www.perusoikeusseuranta.fi

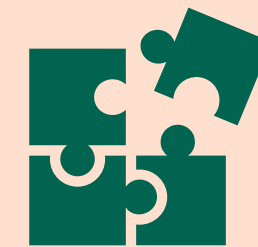
Mittareita, joiden avulla voidaan arvioida, mihin suuntaan perus- ja ihmisoikeuksien toteutuminen kehittyy ja mitä muutoksia oikeuksien toteutumisessa tapahtuu.

Indikaattorit tarjoavat systemaattista tietoa oikeuksien toteutumisesta eri ihmisryhmissä.

Luotiin osana kolmatta perus- ja ihmisoikeustoimintaohjelmaa 2020–2023.

9 elämänluetta, yhteensä n. 100 seurantakohtetta.

Aineistot

- THL:n tuoreimmat väestötutkimusaineistot, joista saatavilla alle 30-vuotiaiden lasten ja nuorten ikäryhmätietoja sekä joista on pystynyt erotella väestön syntyperään tai etnisyyteen liittyviä tietoja
 - Kouluterveyskysely, Kansallinen syntymäkohortti 1997 –tutkimus, FinLapset-tutkimus, MoniSuomi-tutkimus, Romanian hyvinvointitutkimus, Turvapaikanhakijoiden terveys ja hyvinvointitutkimus alle 30-vuotiaiden aikuisten osalta.
- Näitä rikastettu muilla tuoreilla kansallisilla tutkimuksilla ja selvityksillä.

20.3.2025

Pohjana indikaattoritiedot
perusoikeusseuranta.fi-
sivustolta

Taustaa

- Tässä selvityksessä käytetty nuorten ikärajaus perustuu nuorisolain ikävuoden 29 ylärajaan
- Suomessa on kertynyt lähivuosina merkittävästi tietoja lasten ja nuorten etnisestä yhdenvertaisuudesta, mutta tieto sirpaleista eri lähteissä.
- Ulkomaista syntyperää oleva väestö ja etniset vähemmistöt muodostavat erittäin moninaisen ihmisryhmän esimerkiksi elämänhistorioiden ja taustojen, elämäntilanteiden, perhemuotojen ja sosioekonomisten asemien suhteen.
- Lasten ja nuorten hyvinvointia voi selittää syntyperää tai etnisyyttä enemmän esimerkiksi eletty arki, perheeseen liittyvät asiat ja elämäntilanteet elämän eri osa-alueilla.

20.3.2025

Elämänalueet

2	Lasten ja nuorten yhdenvertaisuuden toteutuminen elämän eri osa-alueilla	11
2.1	Henkilökohtainen vapaus ja koskemattomuus ja oikeus elämään.....	11
2.2	Oikeusturva ja hyvä hallinto.....	18
2.3	Yksityis- ja perhe-elämä.....	20
2.4	Sanan- ja mielipiteenvapaus.....	24
2.5	Kieli ja kulttuuri.....	25
2.6	Osallisuus ja vaikuttaminen	28
2.7	Toimeentulo ja ihmisarvoinen työ.....	34
2.8	Sivistys ja koulutus	41
2.9	Terveys, hyvinvointi ja ympäristö	49

Ydinviestit

Toimenpidesuosituks

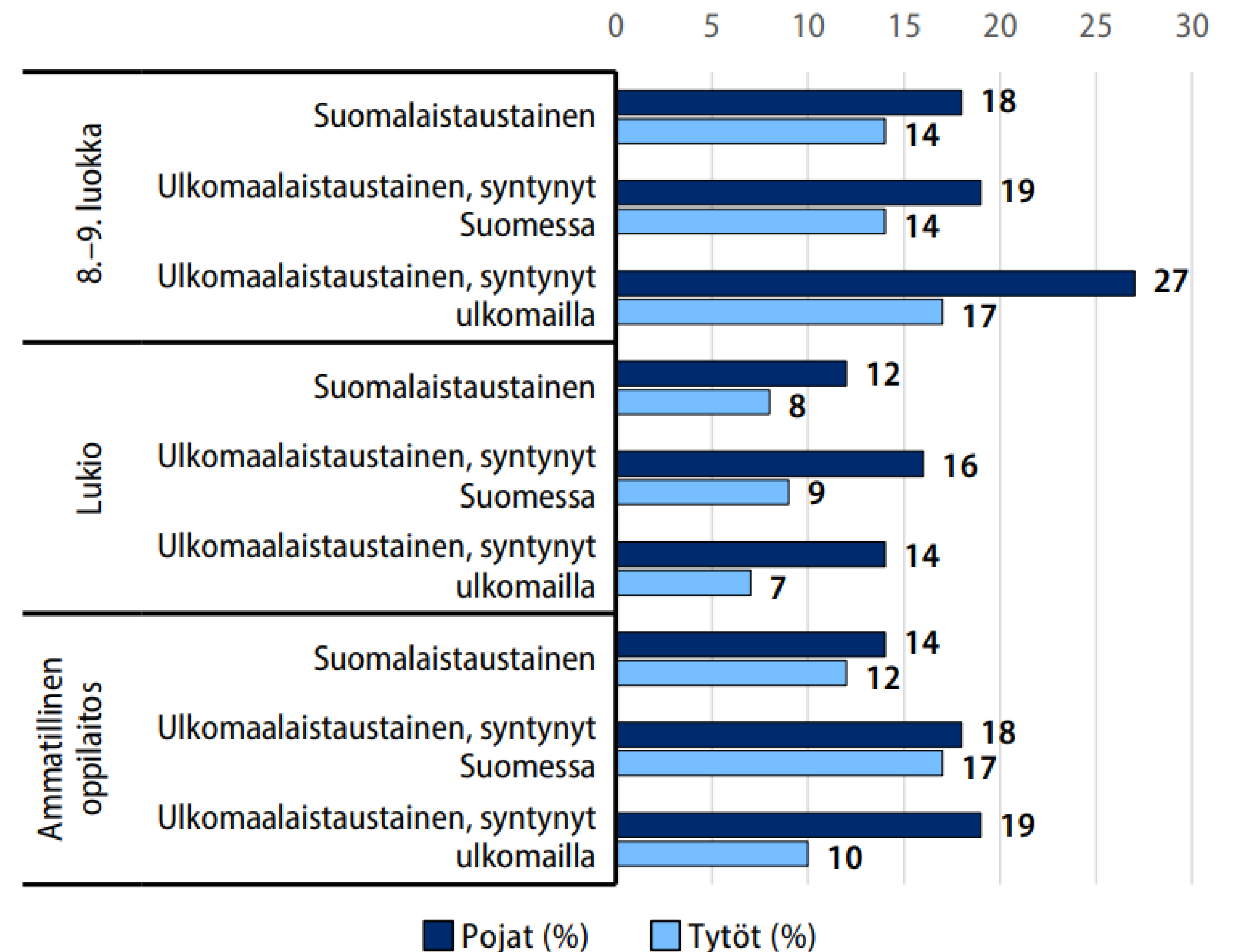
Henkilökohtainen vapaus, koskemattomuus, oikeus elämään

- Syntyperän ja etnisyyden mukaisia eroja usealla väkivallan ja turvattomuuden ulottuvuudella esimerkiksi perhe-elämässä, koulussa, vapaa-ajan harrastuksissa ja digitaalisissa ympäristöissä
- Tytöt altistuvat monille turvattomuuksille (seksuaalinen ahdistelu ja väkivalta) syntyperästä riippumatta, mutta syntyperän mukaiset erot väkivallan kokemuksessa suuria poikien keskuudessa
- Ulkomailla syntyneet pojat kokivat suomalaistaustaisia enemmän fyysistä uhkaa ja seksuaalisen häirinnän kokemuksia.
- Valtaosa turvapaikanhakijoina Suomeen muuttaneista lapsista ja nuorista ovat kokeneet erilaisia järkyttäviä tapahtumia elämänsä aikana ennen Suomeen muuttamista

20.3.2025

Kuvio 1. Fyysistä uhkaa vuoden aikana kokeneiden osuus syntyperittäin, sukupuolittain ja opintoasteittain (%). Lähde: Kouluterveyskysely 2023, THL

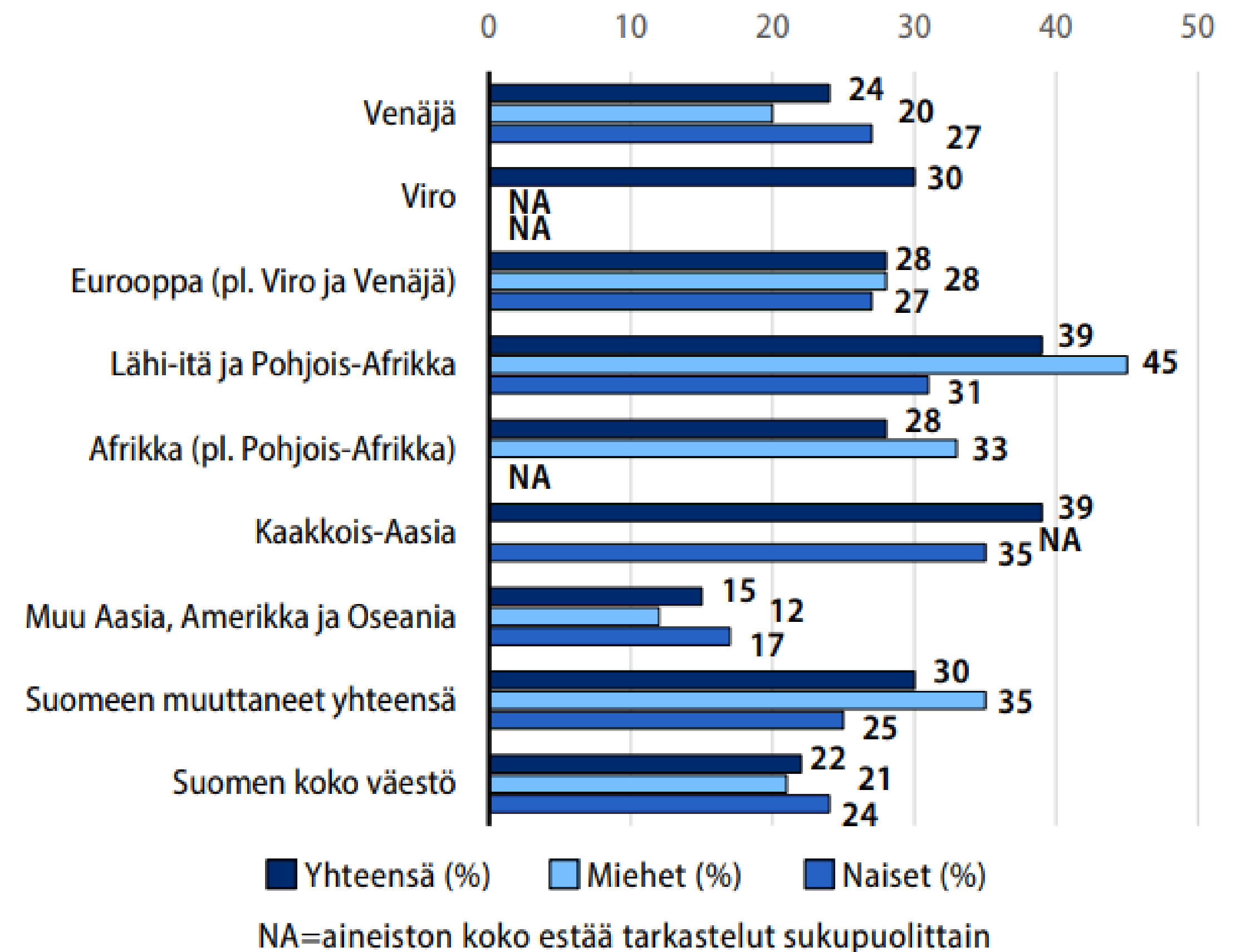
Toimeentulo ja ihmisarvoinen työ

- Taloudelliset haasteet ja lapsiperheköyhyys ovat yleisiä kulttuurisesti moninaisissa perheissä.
- Lasten pienituloisuusaste oli ulkomailla syntyneiden perheissä 42 prosenttia (suomalaistaustaisilla 10 %)
- 20–29-vuotiaissa Suomeen muuttaneissa on enemmän köyhyyttä kokevia kuin samanikäisissä koko Suomen väestössä
- Köyhyyskokemusten on havaittu olevan huomattavan yleisiä myös Suomen 18–29-vuotiaassa romaniväestössä
- Ulkomaalaistaustaiset nuoret kokevat suomalaistaustaisia yleisemmin, että heitä kiinnostavat harrastukset ovat liian kalliita

20.3.2025

Kuvio 7. Ruoan loppumista ennen rahan saamista ostaakseen lisää pelänneiden osuus syntyperittäin ja sukupuolittain 20–29-vuotiaiden väestössä. Lähde: MoniSuomi- ja TerveSuomi-tutkimus 2022, THL

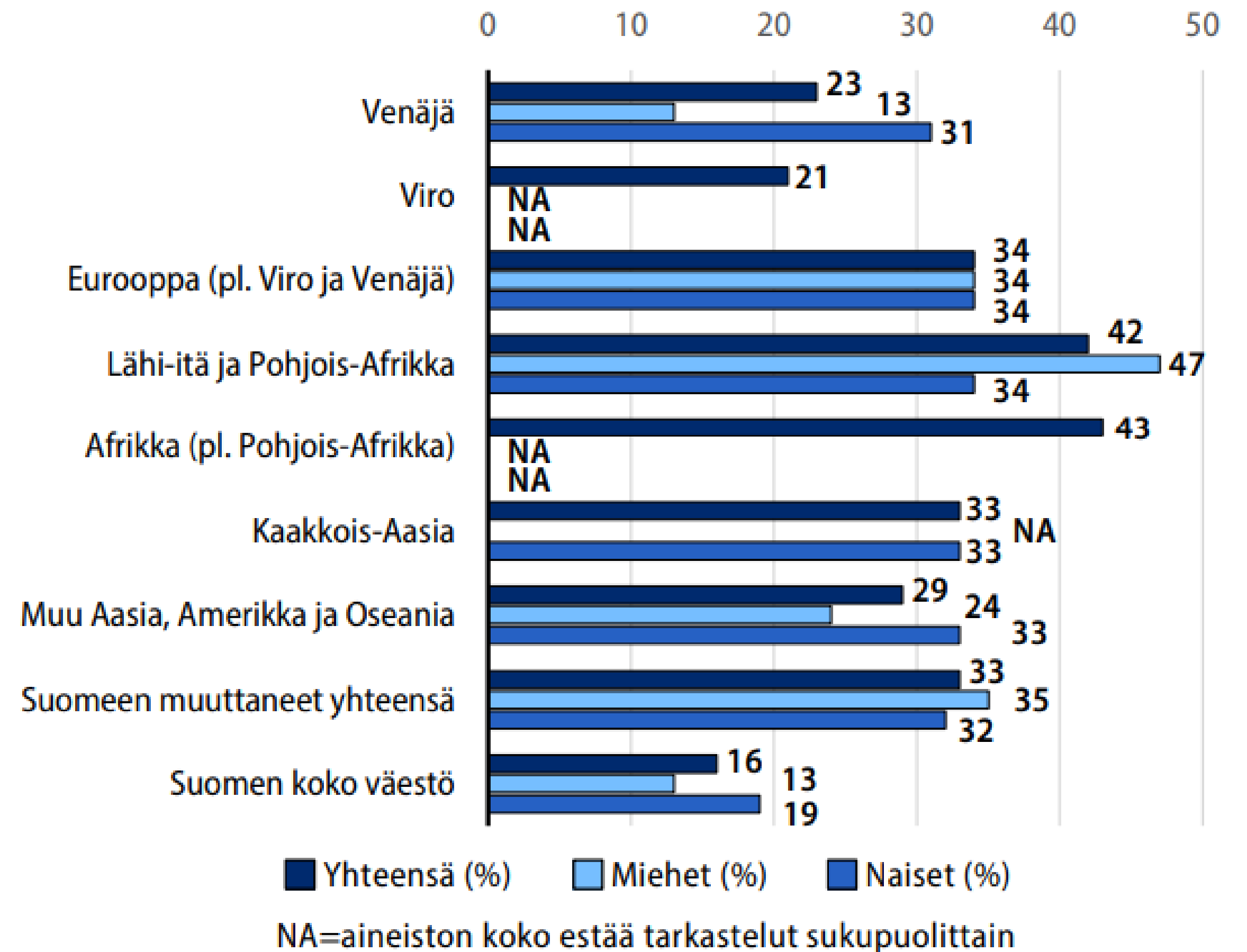
Toimeentulo ja ihmisarvoinen työ: syrjäntäkokemukset työelämässä

- Syrjäntäkokemukset työelämässä ovat huomattavasti yleisempiä Suomeen muuttaneilla nuorilla aikuisilla kuin samanikäisillä koko Suomen väestössä
- Syntymämaa vaikuttaa vahvasti syrjäntäkokemusten esiintymiseen: Lähi-idän ja Afrikan maista Suomeen muuttaneista 20–29-vuotiaista syrjäntäkokemuksia työelämässä oli esiintynyt peräti 42–43 prosentilla viimeksi kuluneen vuoden aikana.
- Rasismi näyttäytyy suurena työelämään pääsyn esteenä nuorilla romaneilla

20.3.2025

Kuvio 8. Syrjäntää työssä tai työnhaussa viimeksi kuluneen vuoden aikana kokeneiden osuus (työssä olleista tai työtä hakeneista) syntyperittäin ja sukupuolittain 20–29-vuotiaiden väestössä. Lähde: MoniSuomi- ja TerveSuomi-tutkimus 2022, THL

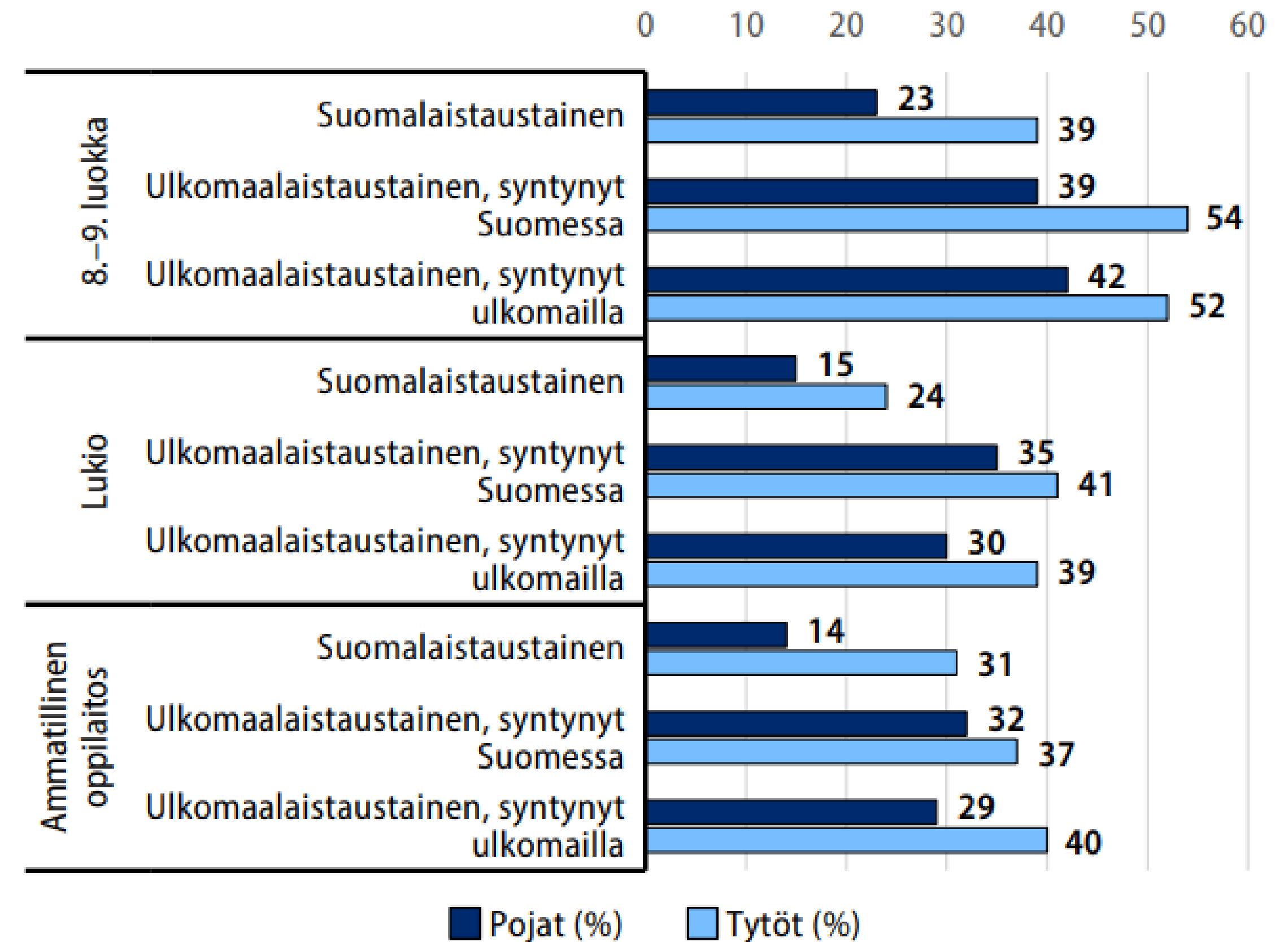
Sivistys ja koulutus

- Nuorten koulutuspolut eriytyvät syntyperän ja etnisen taustan mukaan
 - etnisiin vähemmistöihin kuuluvat nuoret menestyvät opinnoissaan suomalaistaustaisia tai pääväestöön kuuluvia heikommin ja joutuvat hakemaan koulutuspolkujaan pidempään
 - ulkomaalaistaustaisilla keskeytyksiä yleisemmin toisella asteella mutta ylemmän korkeakoulututkinnon osalta tutkinnon loppuunsaattaminen yleisempää
- Osa koulutukseen liittyvistä syntyperän mukaisista eroista kuitenkin kaventuvat verrattaessa samanlaisissa sosioekonomisissa lähtökohdissa olevia nuoria,
- Koulutustaso vaihtelee vahvasti väestöryhmästä toiseen: esimerkiksi Suomen nuoressa romaniväestössä koulutustaso on varsin matala, kun taas turvapaikanhakijoilla verraten korkea
- Etniset vähemmistöt kokevat kouluympäristössä syrjintää ja kiusaamista yleisemmin kuin suomalaistaustaiset tai pääväestöön kuuluvat.
- Kotiseutualueen ulkopuolella saamelaislasten ja -nuorten mahdollisuudet saamenkielten käyttöön ovat heikot. Romanikieltä opiskelevien määrä on laskenut, vaikka romanilapsilla ja -nuorilla on kiinnostusta oppia romanikieltä.

20.3.2025

Kuvio 9. Syrjintää koulussa tai vapaa-ajalla kokeneiden osuus syntyperittäin, sukupuolittain ja opintoasteittain (%). Lähde: Kouluterveyskysely 2023, THL

Johtopäätöksiä

- Etniseen vähemmistöön kuuluminen altistaa lapsia ja nuoria monenlaisille väkivaltaisille ja turvattomille ympäristöille perhe-elämässä, koulussa, vapaa-ajan harrastuksissa ja digitaalisessa ympäristössä.
 - Ulkomailta syntyneille pojille ja nuorille miehille kasaantuu terveyden ja hyvinvoinnin haasteita (tässä fyysisen uhan, kiusaamisen, toimeentulon ja työelämäsyrynnän osalta).
- Etniseen vähemmistöön kuuluvilla lapsilla ja nuorilla haasteita perheen taloudellisessa tilanteessa. Pienituloisuus voi heikentää lapsen ja nuoren mahdollisuuksia hyvinvointiin monin eri tavoin, esimerkiksi harrastusmahdollisuuksien ja erilaisten palvelujen saannin kautta.
- Nuorten koulutuspolut erkanevat syntyperän ja etnisen taustan mukaan, mutta koulutustaso vaihtelee vahvasti väestöryhmien välillä.
- Etniset vähemmistöt kokevat kouluympäristössä ja työssä syrjintää yleisemmin kuin suomalaistaustaiset tai pääväestöön kuuluvat.

Suosituksia

- Tyttöjen lisäksi ulkomaista syntyperää olevien poikien monenlaisen väkivallan ja turvattomuuden kokemuksiin on syytä kiinnittää erityistä huomiota.
- Lapsiperheköyhyyden vähentämiseksi tulee tehdä toimia, jotta perusturva ja lapsiperheiden etuudet ovat riittäviä.
- Etnisiin vähemmistöihin kuuluvien nuorten aikuisten työelämäosallisuutta tulee vahvistaa ja syrjimättömyyttä työpaikoilla tulee edistää.
- Syrjivän kiusaamisen vastaisia toimia vahvistettava oppilaitosten toiminnassa ja oppilaitoksia olisi tärkeää tukea aktiivisen antirasistisen toimintakulttuurin vahvistamisessa.
- Saamenkielten ja romaninkielen elvytystä tulisi edistää sekä oppimateriaalia ja saamelais- ja romanitietoutta lisätä.
- Suomessa tapahtuvaa tietotuotantoa tulee edelleen kehittää väestömme kulttuurisen moninaisuuden huomioivaksi. Tiedonkeruuta esimerkiksi syrjinnästä ja väestösuhteista tulisi edistää.
- Perusoikeusseuranta.fi-sivuston tietoja lasten ja nuorten terveyden ja hyvinvoinnin etnisen yhdenvertaisuuden toteutumisesta on mahdollista lisätä useista kansallisista tietolähteistä

Kiitos!

Selvitys valtioneuvoston kanslian verkkosivuilla:

<https://valtioneuvosto.fi/-/selvitys-syntyperaan-liittyva-eriarvoisuus-nakyy-monin-tavoin-lasten-ja-nuorten-elamassa>

NUORTEN NÄKÖKULMA YHDENVERTAISUUDEN TOTEUTUMISESTA

JENNIFER ATEIM / VERTAISOHJAAJA MOVEMENT RY

HAASTATTELIJANA PETER KARIUKI / ETNISTEN SUHTEIDEN
NEUVOTTELUKUNTA ETNO, OIKEUSMINISTERIÖ

Nuorten dialogit prosessina 2023-2026

Nuorten paikalliset dialogit rasismista 2023

Nuorten kokemusten jakaminen, vuoropuhelu aikuisten kanssa

Valtakunnallinen dialogiraportti 12/2023

Nuorten kokemukset, toimenpide-ehdotukset rasismiin puuttumiseksi.

Nuorten ja päättäjien keskustelut 1/2024 – 10/2025

Päättäjien parempi ymmärrys nuorten tilanteesta ja toimenpide-ehdotuksista. Sitoumusten suunnittelu ja kirjaaminen. Päättäjien sitouttaminen toimenpiteisiin.

Toimenpiteiden ja sitoumusten seuranta päättyy 3/2026

Rasisminvastainen viikko 2026

Toimenpiteiden ja sitoumusten seuranta

Sitoumusten julkaisu 11/2025 mennessä

Viranomaisten julkiset sitoumukset, Vaikuttaminen rakenteisiin

Raportti: Nuorten ehdotukset rasismiin puuttumiseksi

Rasismiin puuttuminen ja nuorten tukeminen arjessa

1. Koulujen ja oppilaitosten aikuiset ottavat päävastuun puuttua siellä tapahtuvaan rasismiin, kiusaamiseen ja rassistiseen vitsailuun. Koulun aikuisille annetaan mahdollisuus oppia lisää rasismista ja siihen puuttumisesta.
2. Ketään nuorta ei jätetä yksin. Aikuiset ryhmäyttävät aktiivisesti eri taustoista tulevia nuoria koulussa, harrastuksissa ja työpaikoilla. Kunnissa järjestetään nuorille kaveritoimintaa.
3. Nuorille annetaan ammatillista ja vertaistukea rasismin kokemusten käsittelyyn. Toiminnasta tiedotetaan nuorille ja sitä resurssoidaan.
4. Työpaikat tunnistavat ja puuttuvat syrjiviin käytäntöihin harjoittelijoiden ja työntekijöiden rekrytoinnissa ja työyhteisön arjessa.
5. Nuorten kanssa työskentelevät aikuiset kuuntelevat nuorten toiveita ja antavat heille konkreettisia neuvoja tavoitteiden ja unelmien saavuttamiseen.

Raportti: Nuorten ehdotukset rasismiin puuttumiseksi

Rasismiin puuttuminen ja nuorten tukeminen arjessa

1. Koulujen ja oppilaitosten aikuiset ottavat huomioon nuorten omilla tavalla tapahtuvaan rasismiin puuttumiseen. Koulun aikuisille annetaan mahdollisuus osallistua siihen puuttumiseen.
2. Ketään nuorta ei pidetä rasistina sen vuoksi, että hän on taustoista tuleva nuori. Kunnissa järjestetään nuorten kanssa dialogia rasismista ja syrjinnästä.
3. Nuorille annetaan mahdollisuus osallistua rasismia käsittelevään. Toimintasuunnitelma on avoin.
4. Työpaikat tunnistavat ja puuttuvat nuorten harjoittelijoiden ja työntekijöiden rasismia työssä arjessa.
5. Nuorten kanssa työskentelevät aikuiset kysyvät nuorten toiveita ja antavat heille konkreettisia neuvonpöytätoimien ja unelmien saavuttamiseen.

**nuoret toivovat
aikuisten
ottavan vastuun ja
puuttuvan**

Miten saamme päättäjät sitoutumaan ja toteuttamaan
toimenpiteitä rasismiin puuttumiseksi?

LASTEN JA NUORTEN YHDENVERTAISUUS ORGANISAATIOIDEN ARJESSA

CATARINA SILVANDER / NUORISOKESKUS VILLA ELBA

Nuorisokeskus Villa Elban rasisminvastainen kamppis 20.3.2025

Kaikille nuorisokeskuksille yhteinen toiminta

- Leirikoulut
- Lasten ja nuorten leirit
- Nuotta-valmennus
- Kansainvälinen nuorisotyö
- Ympäristökasvatus
- Seikkailukasvatus
- Alueellinen nuorisotyö
- Kokoukset, juhlat ja seminaarit

Villa Elban toiminta

Pedagoginen tiimi

- kv työ
- luontokoulu
- nuotta
- hankkeet
- alueellinen työ

Palvelutiimi

- ateriapalveluja
- majoitus
- tilapalvelu
- muu toiminta

Hallinto

Yhdenvertaisuuden edistämisen suunnitelma

Syrjinnästä vapaa alue

Nuorisokeskus Villa Elba on julistautunut syrjinnästä vapaaksi alueeksi, koska syrjintään ja yhdenvertaisuuteen pitää aina suhtautua vakavasti. Tämä on myös merkki nuorille, työntekijöille, työnhakijoille, asiakkaille ja muille vieraille siitä, että Villa Elbaan ovat kaikki tervetulleita sukupuolesta, uskonnosta tai vakaumuksesta, iästä, seksuaalisesta suuntautumisesta, mielipiteestä, vammaisuudesta tai etnisestä taustasta riippumatta.

"Syrjinnästä vapaaksi alueeksi julistautuminen merkitsee syrjinnän vastustamista, siihen puuttumista ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuuden tunnustamista."

“
Mukavinta oli se, kun kaikki
tehtiin ryhmissä niin ei
joutunut olemaan yksin.”

Kehittyvä yhteisö

Meillä tämä tarkoittaa:

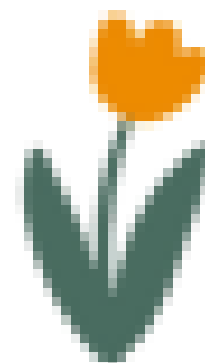
- Toiminnan jatkuvaa kehittämistä; esim. itsensä kehittäminen ja haastaminen, osallistuminen oman työn kannalta tärkeisiin koulutuksiin ja sisäisiin koulutuksiin
- Strukturoitu tiimityöskentely; esim. yhteistyössä kehitetään toimintatapoja, harjoittelijoiden, kesätyöntekijöiden ja ESC -vapaaehtoisten ohjaaminen

Solidaarisuus ja yhdenvertaisuus

Tämä tarkoittaa, että meillä;

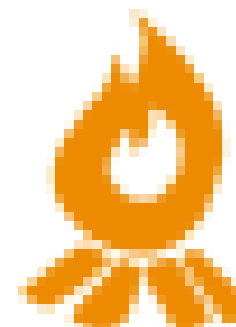
- Otetaan huomioon ihmisten erilaiset tarpeet ja taustat kaikessa toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.
- Ei syrjitä ketään, olemme syrjinnästä vapaa alue ja noudatamme yhdenvertaisuuden edistämisen suunnitelmaa; esim. kummiluokat valitaan reilun pelin säännöillä, asiakasryhmiä kohdellaan tasavertaisesta, viestimme avoimesti, läpinäkyvästi ja rehellisesti, tarjoamme eri kieliversioita kaikista ohjelmista.
- Haetaan rahoituksia muilta heikommassa asemassa oleville nuorille.

Kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys

Meillä tämä näkyy:

- Globaalina yhteistyönä kansainvälisissä verkostoissa; esim. kansainvälisyyskerhot (International Club) ja erilaiset kansainväliset hankkeet.
- Haemme ja tuemme aktiivisesti monikulttuurista toimintaa
- Kaksi- ja monikielisenä arkena
- Kulttuurien ja erityisryhmien erityispiirteiden huomioimisena; esim. tunnetaan kansainväliset keittiöt, otetaan huomioon kulttuuriset erot ja henkilöstön moninaisuus

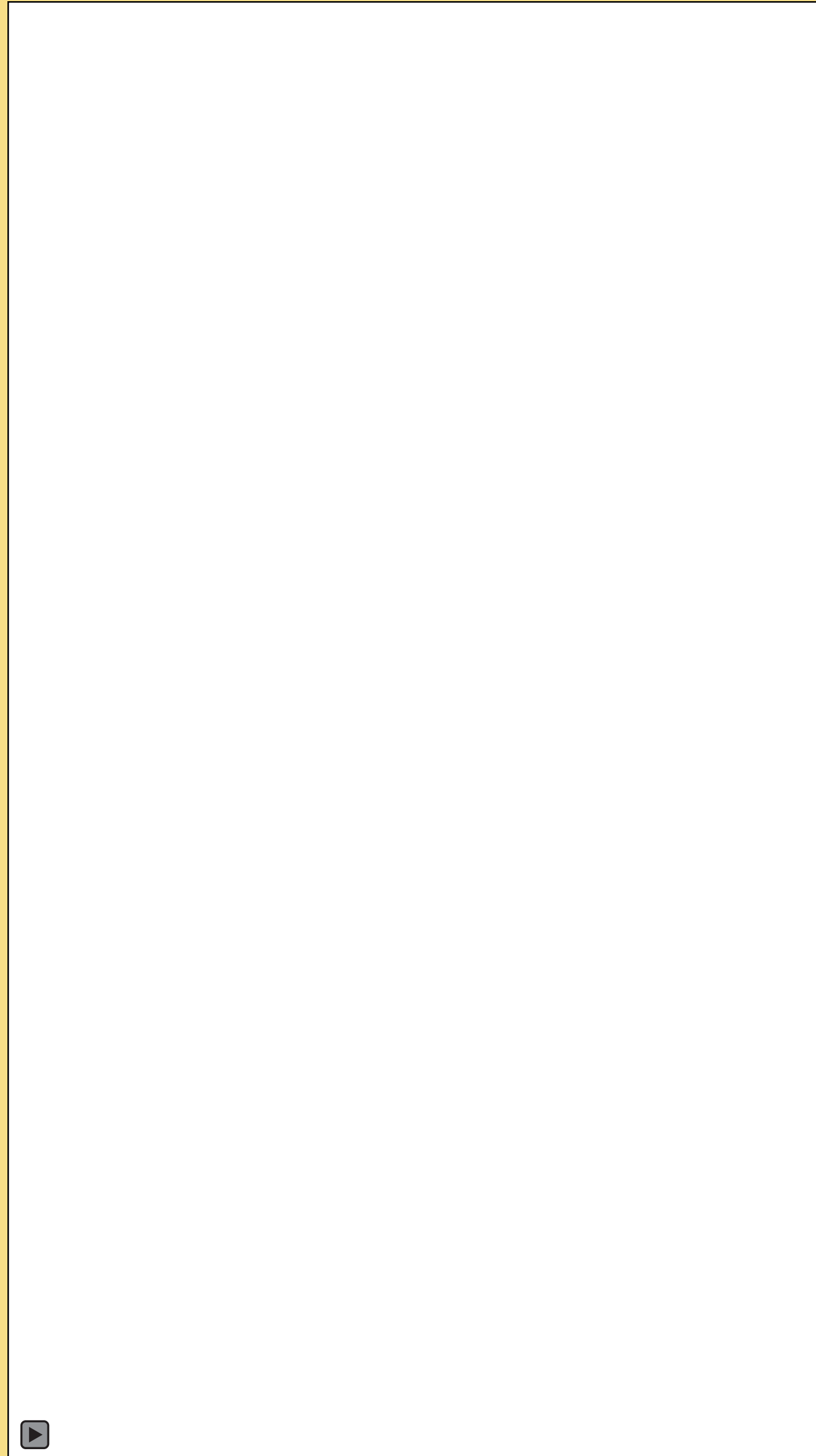

Ympäristön ja elämän kunnioittaminen

Tämä tarkoittaa, että meillä;

- On tarjolla luonto- ja ympäristökasvatusta; esim. tehdään luonto tutuksi, luontoon ei jätetä mitään, otetaan mitä syödään ja syödään mitä otetaan, edistetään Vihreä lippu -toimintaa ja kierätetään.
- Otetaan huomioon naapurissamme olevat Natura 2000 ja IBA-alueet.
- Huolehditaan alueemme ulkoalueista ympäristöä kunnioittavalla ja kestäväällä tavalla.
- Panostetaan Green Key, Sustainable Travel Finland, Portaat Luomuun -ohjelmien/sertifikaatteihin; esim. myytävät tuotteet ja palvelut ovat ympäristöystävällisiä ja sosiaalisesti kestäviä. Käytämme ympäristöystävällisiä

tule mukaan seikkailuun

Rasisminvastaisen kamppiksen suunnitelma 2025

Romaniasiantuntija perehdyttää kulttuuriin

Oman henkilöstön kulttuuritaustan esille tuominen

Fyysisiin tiloihin näkyviin mistä maista ollut vapaaehtoisia

Monokahvilassa monikulttuurisuus esille

A photograph of three children sitting on a wooden log in a wooded area. On the left, a girl with long blonde hair in a red hoodie is roasting marshmallows over a campfire, with smoke rising. In the center, a boy in a yellow hoodie is also roasting a marshmallow. On the right, a girl in a blue hoodie is playing an acoustic guitar and smiling. The background shows trees and a wooden building.

**“
Sain paremmat välit
kavereihin, ja nyt tulen
kaikkien kanssa toimeen!”**

- Leirikoululainen

SNK

Kiitos

LASTEN JA NUORTEN YHDENVERTAISUUS ORGANISAATIOIDEN ARJESSA

KAROLIINA KETOLA / OLYMPIAKOMITEA

Lasten ja nuorten yhdenvertaisuuden edistäminen urheilussa

Rasisminvastaisen viikon yhteiswebinaari 20.3.2025

Karoliina Ketola, Suomen Olympiakomitea

Perustana urheiluyhteisön sitoutuminen
yhteiseen vastuullisuusohjelmaan

Liikunta- ja urheiluyhteisön vastuullisuusohjelma

Ilmasto ja ympäristö

Kestävä liikunta ja urheilu,
joka etenee kohti
hiilineutraalisuutta.

Ympäristö
ja ilmasto

Ihmiset ja yhteisöt

Ihmislähtöinen, turvallinen ja ihmisoikeudet
turvaava toiminta. Elinvoimaiset ja moninaiset
yhteisöt, joissa tuetaan liikunnallista
elämäntapaa ja kokonaisvaltaista hyvinvointia.

Yhden-
vertaisuus ja
tasa-arvo

Turvallinen
toiminta-
ympäristö

Hyvä hallintotapa

Avoin ja oikeudenmukainen tapa
johtaa ja toimia.

Hyvä
hallinto

Reilu
kilpailu

REILU PELI – URHEILUYHTEISÖN EETTISET PERIAATTEET

Yhden-
vertaisuus
ja tasa-arvo

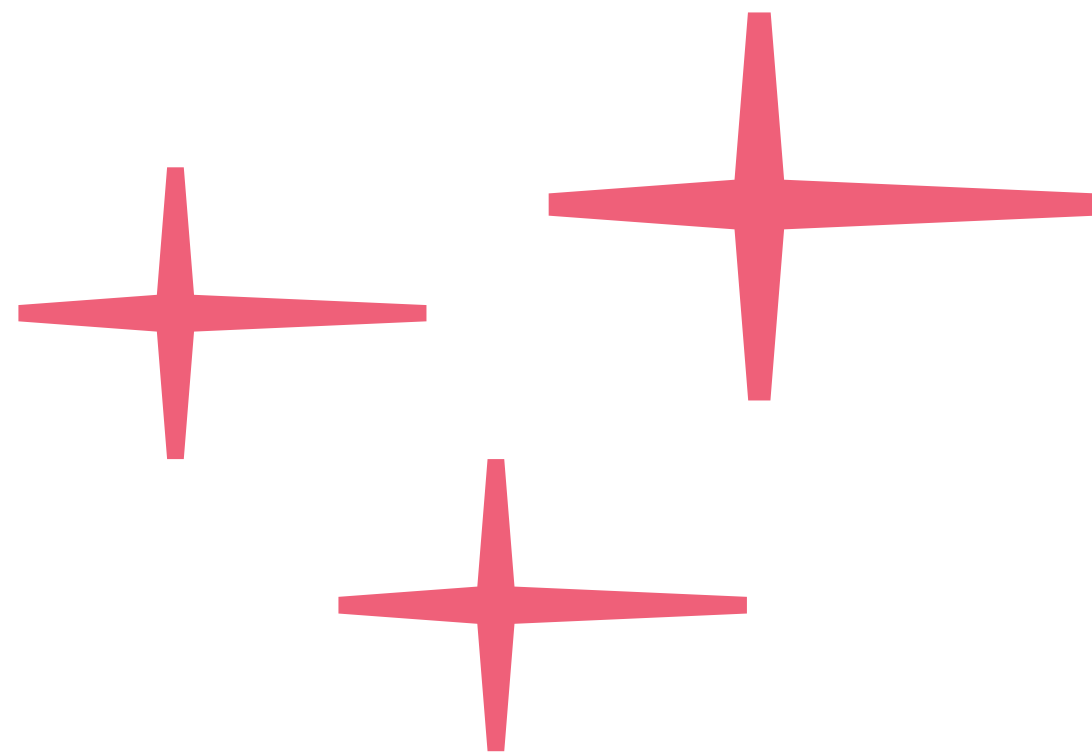

Yhden-
vertaisuus
ja tasa-arvo

Toimenpiteitä

- + Sisällytämme tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden teemoja ohjaajien valmentajien ja muiden toimijoiden koulutuksiin.
- + Huomioimme toiminnassamme yhdenvertaisuuden osa-alueet laajasti, kuten sukupuolten moninaisuuden, seksuaalivähemmistöt, monikulttuurisuuden, antirasismien ja toimintarajoitteet.
- + Tarjoamme yhdenvertaisia liikkumisen mahdollisuuksia koko elämänsä harrasteesta huipulle.
- + Rakennamme ratkaisuja ja toimintatapoja joilla vaikutamme harrastusten kustannusten hillitsemiseen.
- + Meillä on käytännöt puuttua syrjintään.

Turvallinen
toiminta-
ympäristö

Toimenpiteitä

- + Lasten urheilun uusi suunta, jonka perustana on lapsen oikeudet.
- + Valmentaja- ja ohjaajakoulutuksiemme sisällöissä ja toimintatavoissamme näkyy vastuullisuus ja ihmislähtöisyys sekä vuorovaikutustaidot ja ihmisten kohtaaminen. Varmistamme, että urheilijan osallisuus toteutuu valmennuksessa.
- + Ohjaajamme valmentajamme ja toimijamme suorittavat keskeiset turvalliseen toimintaympäristöön liittyvät verkkokoulutukset.
- + Meillä on selkeä kirjallinen toimintamalli ja nimetty yhdyshenkilö epäasiallisen käytöksen tapauksiin puuttumiseen.

Parempi liikunta ja urheilu
rakennetaan yhdessä, toisiamme tukien

Epäasiallisen kohtelun ennaltaehkäiseminen ja siihen puuttuminen

www.etoleyksin.fi

- Väestöliiton ja suomalaisen urheilun yhteistyöllä 2018 käynnistetty palvelu lasten ja nuorten turvallisemman harrastamisen puolesta
- Keskustelutukea ja neuvontaa epäasiallista kohtelua kokeneille lapsille ja nuorille sekä heidän vanhemmilleen (chat ja puhelinpalvelu)
- Epäasiallista käytöstä ehkäiseviä ja niihin puuttumista helpottavia toimintamalleja ja materiaaleja seura-, järjestö- ja lajiliittotoimijoille
- Verkkokoulutuksia ja tukea nuorten kanssa toimiville ja urheilijoille

Vastuullisuus on luonnollinen osa
kaikkea toimintaamme -
edistämme yhdenvertaisuutta
läpileikkaavasti Olympiakomitean
toiminnoissa

ME

PUHUMME

TEOIN

Urheilu kokoaa ihmisiä yhteen ja mahdollistaa eri taustoista tulevien ihmisten kohtaamisia. Tunnistamme urheilun merkittävän roolin ja kehitämme osaamista. Sitoumus sisältää yhdenvertaisuussuunnitelmamme toimenpiteitä sekä uusia toimenpiteitä ja kohdennuksia. Monet toimista ulottuvat oman organisaatiomme lisäksi Olympiakomitean jäsenjärjestöihin ja suomalaiseen urheiluyhteisöön.
Suomen Olympiakomitea

Rasismia on kaikkialla. Siksi sen kitkeminen on kaikkien asia. Ilmoita yhteisösi mukaan:

TOIMIRASISMIAVASTAAN.FI

Olympiakomitean
yhdenvertaisuus- ja
tasa-arvosuunnitelma

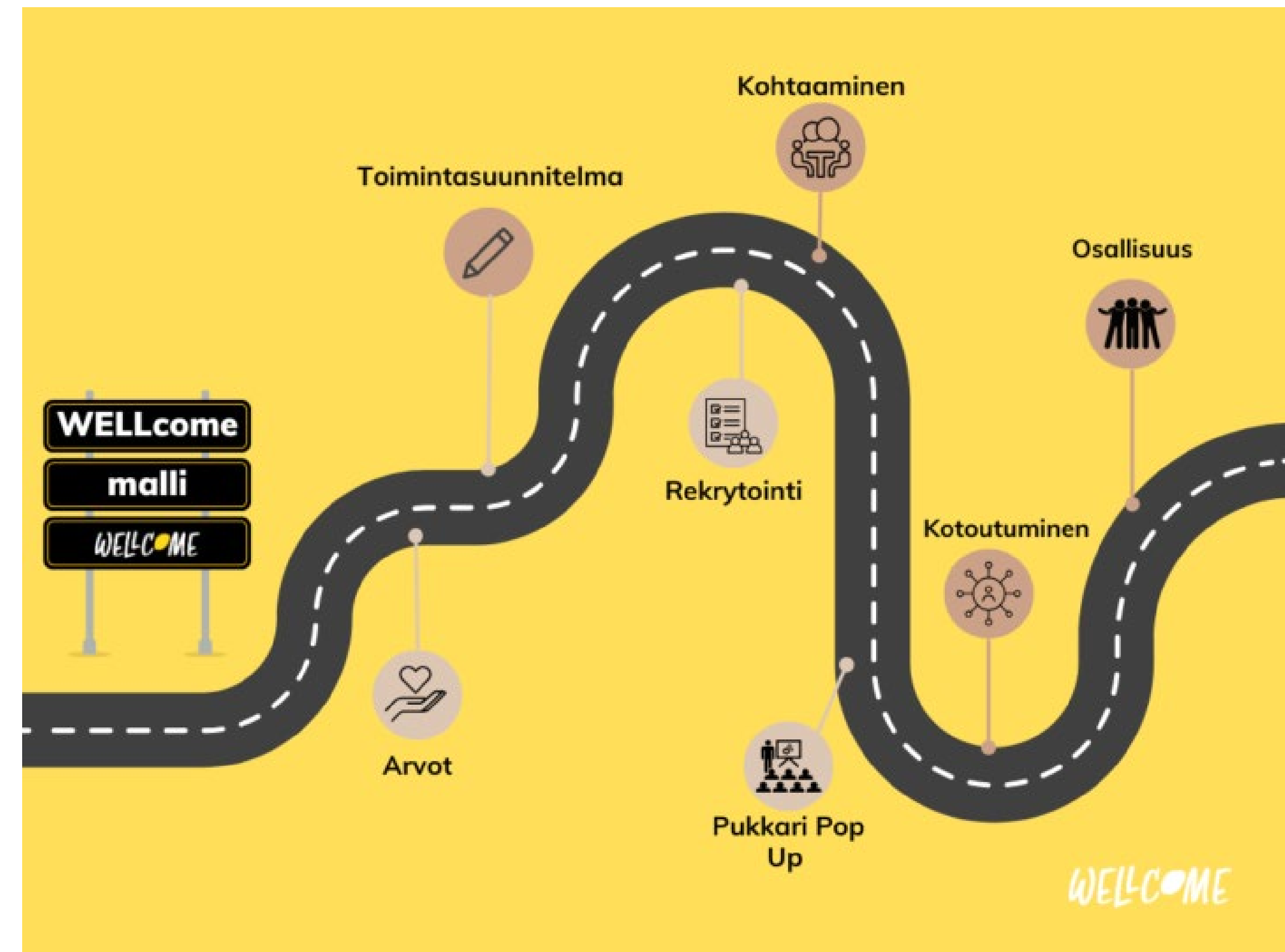

The background of the image is a close-up of artificial green turf. In the bottom right corner, there are diagonal stripes of white and yellow material, likely representing a sports field's boundary or a specific area like a penalty box.

Oppia ja vinkkejä yhdenvertaisen ja
antirasistisen urheilun kehittämiseen

Mukaan kutsuvat toimintamallit

- WELLcome –malli kohti inklusiivisempia yhteisöjä sisältää toimintamalleja mm. viestintään ja kohtaamisiin, osallistujien rekrytointiin, osallisuuden lisäämiseen.
- [WELLcome – hankkeen materiaalipankki urheiluseuroille](#)

"Urheilu on yhteinen kieli" -ajattelusta kielikäytäntöjen kehittämiseen

- Monikielisyys liikunnassa ja urheilussa –julkaisu tarjoaa vinkkejä kielitietoisuuden lisäämiseen ja kielikäytäntöjen kehittämiseen liikunnan eri ympäristöissä
- https://www.lts.fi/media/lts_julkaisut/julkaisut/monikielisyys-liikunnassa-ja-urheilussa2024.pdf

Kehittämistyön hyödyntäminen lajirajojen yli

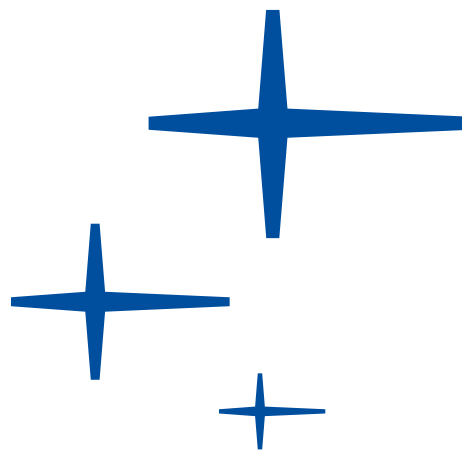
- **SUL:n Yleisurheilun TALO-hanke** kehittää valtakunnallisia ja paikallisia toimintamalleja, verkostoja ja osaamista maahanmuuttajataustaisten lasten, nuorten ja perheiden osallistamiseksi yleisurheilun seuratoiminnan avulla.
- **Monaliikun Girls can! -hanke** edistää maahanmuuttajataustaisten tyttöjen liikunnan harrastamista ja kulttuurisensitiivisiä liikuntapalveluja yhteistyössä seurojen kanssa
- **Koripalloliiton Unified Through Basketball –hanke** käsittelee sosiaalisen inklusion teemoja mm. valmennuksessa

"Minä unelmoin siitä, että jokainen lapsi, nuori ja aikuinen tuntee olevansa arvokas. Ei huolimatta erilaisuudestaan, vaan juuri sen ansiosta."

Materiaaleja kootusti:
olympiakomitea.fi/vastuullisuus

Kiitos!

LASTEN JA NUORTEN YHDENVERTAISUUS ORGANISAATIOIDEN ARJESSA

DAVID RAMADINGAYE / FIMU RY - SUOMEN MONIKULTTUURINEN LIIKUNTALIITTO

DAVID RAMADINGAYE

ME PUHUMME TEOIN -KAMPANJA

**PUNAINEN
KORTTI
RASISMILLE!**

VALTIONEUVOSTO 20.3.2025

Suomen Monikulttuurinen Liikuntaliitto

Finnish Multicultural Sports Federation

A red square logo with the text "PUNAINEN KORTTI RASISMILLE" in white, bold, sans-serif capital letters, arranged in three lines.

- **Yhdenvertaisuutta ja yhteisöllisyyttä** liikunnan avulla jo vuodesta 1999
- Edistää **monikulttuurista liikuntaa** ja urheilua Suomessa
- Tukee **maahanmuuttajien kotoutumista** Suomeen liikunnan ja urheilun avulla
- Jäsenseuroja valtakunnallisesti 75; jalkapalloa, voimistelua, koripalloa, nuorisotoimintaa...
- Suomen Olympiakomitean jäsenjärjestö
- Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionavustus

TYTTÖJEN JA NUORTEN NAISTEN OSALLISUUS

ME PUHUMME TEIN

Catch ´n Serve Ball -hanke

- Matalan kynnyksen helppo ja hauska laji maahanmuuttajataustaisille **tytöille ja naisille**
- Perustuu **lentopalloon**
- Maahanmuuttajataustaiset nuoret tytöt ja naiset ohjaavat ryhmiä, järjestävät pelejä, ovat tuomareina ja kaikin tavoin **itsenäisiä toimijoita**
- **OKM:n** rahoitus (alk. 2019), satoja harrastajia vuosittain
- **Joukkuepeli → Yhteisöllinen laji**

Pinnalla -hanke

- Liikunnan kansalaistoiminnan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kehittämishanke
- **Uimaopetusta, uimavalvoja ja -ohjaajakoulutusta**
- Maahanmuuttajatyttöjen ja -naisten **vesiliikuntamahdollisuuksien** edistäminen

Punainen kortti rasismille

Punainen kortti rasismille -kampanja Suomessa on osa Euroopan laajuista **Show Racism the Red Card** -kampanjaa, jonka avulla asetutaan

- **Rasismia, syrjintää ja kiusaamista vastaan**
- levitetään suvaitsevaisuuden ja monikulttuurisuuden arvoja yhteiskunnassamme
- Vuodesta 2003 Fimun aloitteesta Suomeen (UK 1996)
- Rasismien- ja syrjinnänvastainen viesti yhteiskunnassa

MITEN RASISMIIN PUUTUTAAN?

SANNA SAARTO / SUOMEN PUNAINEN RISTI

Miten rasismiin puututaan?

Sanna Saarto, Suomen Punainen Risti

// En muista, että **kukaan
olisi koskaan puuttunut
tai varmistanut, mikä olo
minulla on sen jälkeen.**

**// Tulee hyväksytty olo,
kun ihmiset ihan vaan
puhuvat ystävällisesti
eivätkä oleita mitään.**

Kyselytutkimus rasismiin puuttumisesta 2025

Toimeksianto: Suomen Punainen Risti

Toteutus: Taloustutkimus

Kohderyhmä: 15 vuotta täyttäneet henkilöt Suomessa

Tiedonkeruu: 7.2.-24.2.2025

81 %

***pitää lasten ja nuorten
kokemaa rasismia
vakavana ongelmana.***

Puutu rasismiin.

92 %

***pitää tärkeänä, että lasten
ja nuorten kokemaan
rasismiin puututaan.***

24 %

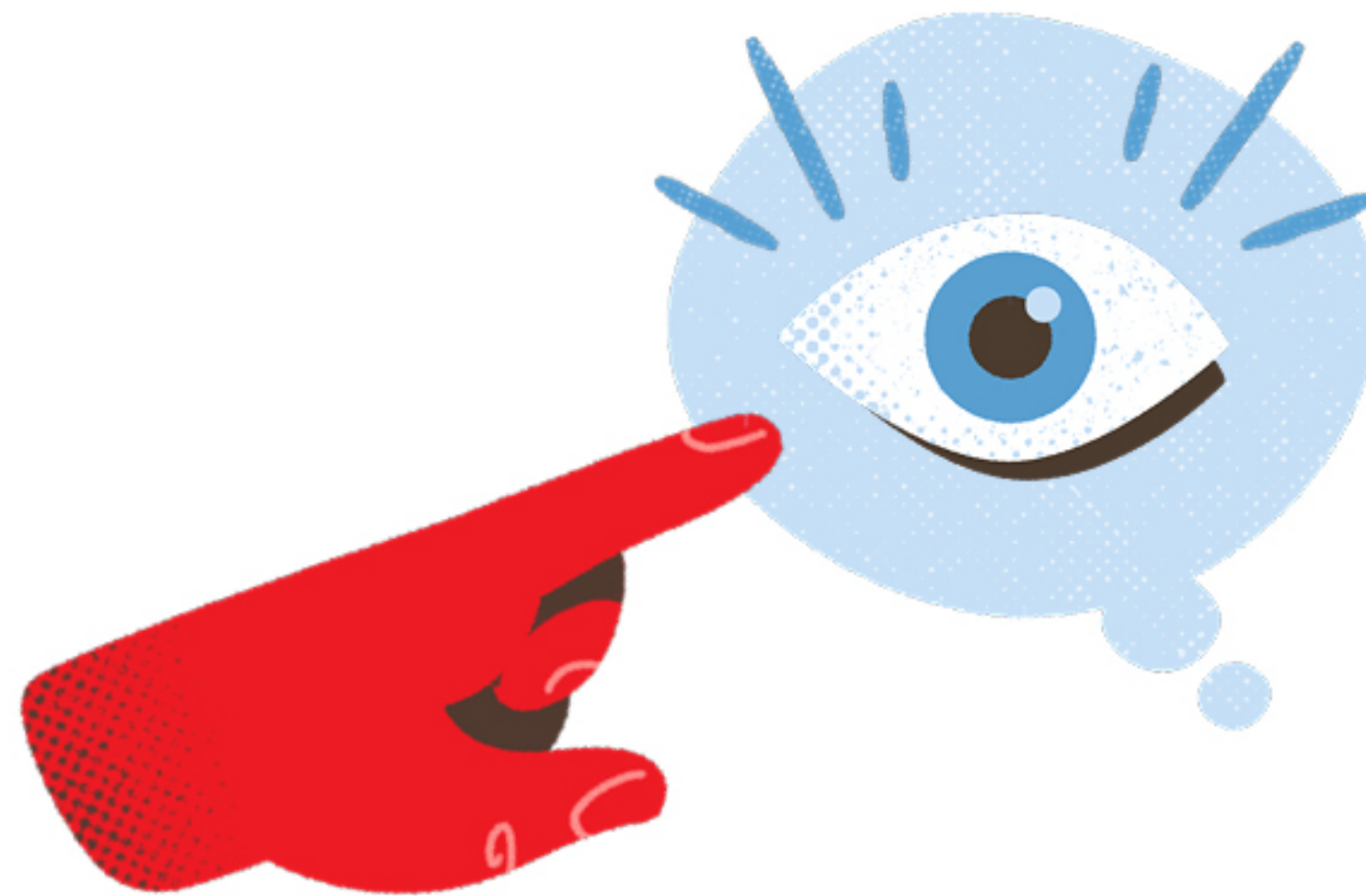
on puuttunut siihen.

Ole tukena.
Puutu rasismiin.

31 %

***on jättänyt puuttumatta
rasismiin, koska ei tiennyt,
miten pitäisi toimia.***

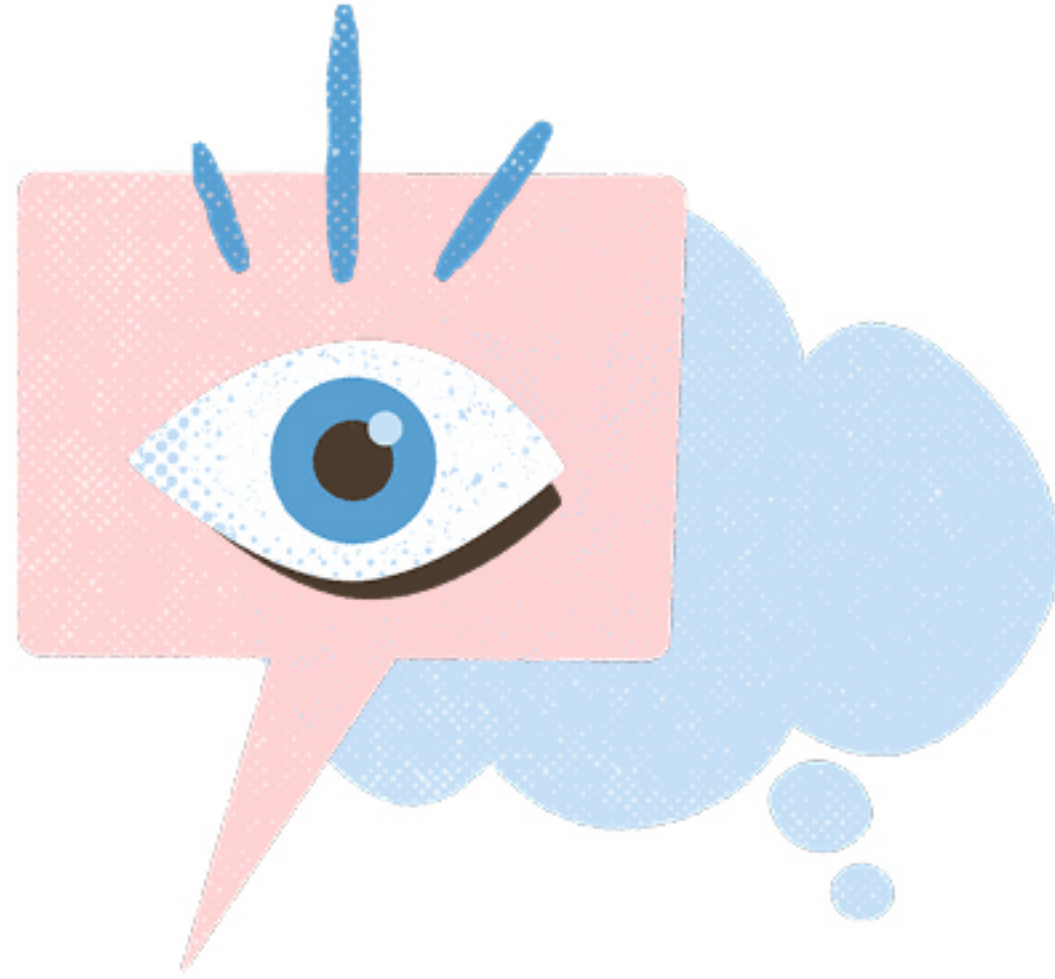
menti.com

koodi: 3836 1991

**Miten rasismiin
voi puuttua?**

Tunnista rasismi
ympärilläsi ja **tiedosta**
myös omat ennakkoluulosi.

Mene viereen.

**Älä jätä rasismia kokevaa
lasta tai nuorta yksin.**

Älä vähättele rasismia.
Kuuntele ja ole tukena.

Sitaatit:

MLL Nuortennetti

SPR Nuorten digiraadit

Lisätietoa:

punainenristi.fi

Rasisminvastainen viikko 17.-23.3.2025

Ohjeita rasismiin puuttumiseen erilaisissa tilanteissa

Sosiaalisessa mediassa

Rasismi luo turvattomuutta myös sosiaalisessa mediassa. Jos huomaat somessa rasistisia kommentteja, voit puuttua keskusteluun ja luoda tilasta turvallisemman. Puuttuminen rasismiin sosiaalisessa mediassa voi tuntua vaikealta tai turhalta. Puuttumalla kuitenkin teet sosiaalisesta mediasta turvallisemman paikan jokaiselle. Puutu rasistiseen kielenkäyttöön aina.

- **Ilmianna sisältö.** Käytä alustan "ilmianna" -toimintoa. Se auttaa pysäyttämään rasistisen sisällön leviämisen. Jos omaa tiliäsi häiritään, häiritsijän voi estää.
- **Osoita tukesi.** Jätä ystävällinen kommentti tai yksityisviesti, joka osoittaa, ettet hyväksy rasismia.
- **Reagoi asiallisesti.** Vastaa rauhallisesti ja asiallisesti. Esitä faktoja tai kyseenalaista haitalliset väitteet.
- **Säilytä viesti,** mutta älä vastaa siihen, jos joudut rasistisen hyökkäyksen kohteeksi verkossa. Mikäli viestissä on uhkaava sävy, ilmoita siitä poliisille.
- **Levitä luotettavaa tietoa.** Käytä oman somesi voimaa rasismin vastustamiseen ja yhdenvertaisuuden edistämiseen.
- **Rohkaise esimerkillä.** Puuttumalla rasismiin annat muille rohkeutta toimia samoin.

Harrastuksessa

Työpaikalla

Julkisella paikalla

**Työkaluja ja
toimintamalleja**

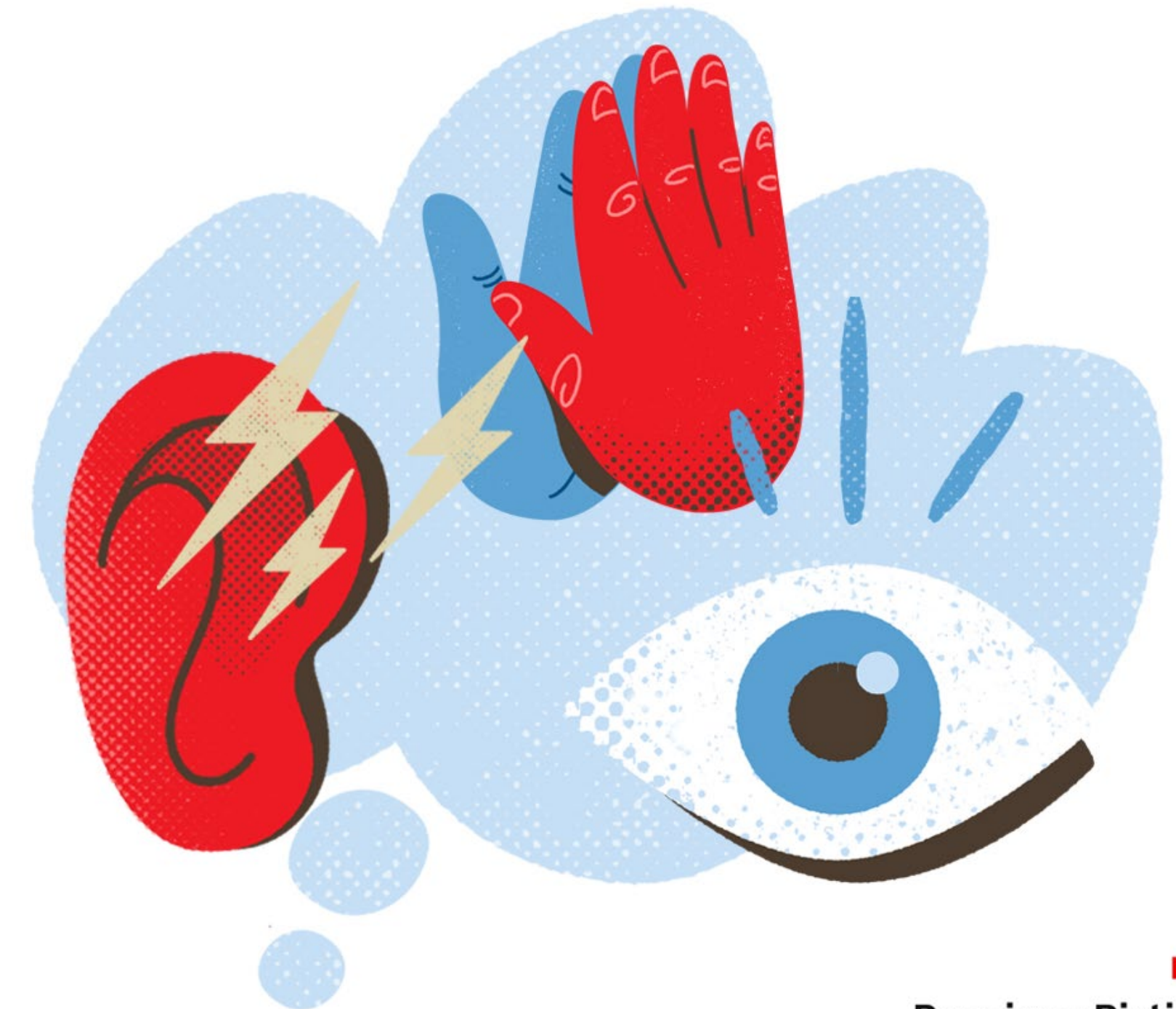
Nuorten Tunnista ja toimi -navigaattori

Testaa toimintakykysi! Miten toimit, jos joku nimittelisi törkeästi joukkueoveriasi kesken treenien tai pelin? Tai koulukaverillesi huudeltaisiin vitsiksi naamioituja rasistisia kommentteja?

Nuorten Tunnista ja toimi -navigaattori antaa toimintaohjeita tilanteisiin, joissa liian moni jää odottamaan, että joku muu puuttuisi rasistiseen käytökseen.

- Suunnattu erityisesti yläkouluikäisistä ylöspäin
- Voi käyttää kouluissa, harrastusryhmissä, missä tahansa nuoria tavoittavassa toiminnassa
- Nuorten navigaattoriin pääset tästä.

**Testaa,
miten toimit?**

Miten sinä toimit? Nuori jääkiekkoilija ja muut nuoret kertovat kokemuksistaan Tunnista ja toimi -navigaattorissa. Testaa, osaitko puuttua nuorten kokemaan rasismiin.

Rasisminvastainen viikko 17.–23.3.

finhockeyfi • Follow

Original audio

finhockeyfi Joko ehditte kokeilla @punainenristi Tunnista ja Toimi -navigaattoria? 🤖

Navigaattorilla pääset testaamaan, miten toimit rasistisissa tilanteissa. Rasismi voi olla tahallista tai tahatonta, stereotyyppistä ajattelua tai ulkonäön perusteella leimaamista. Kaikki tilanteet ovat oikeita kokemuksia. Lapset ja nuoret kokevat rasismia päivittäin.

Navigaattoria käyttämällä saat myös tietoa ja toimintaohjeita rasismiin puuttumiseksi.

www.punainenristi.fi/rasisminvastainen-viikko

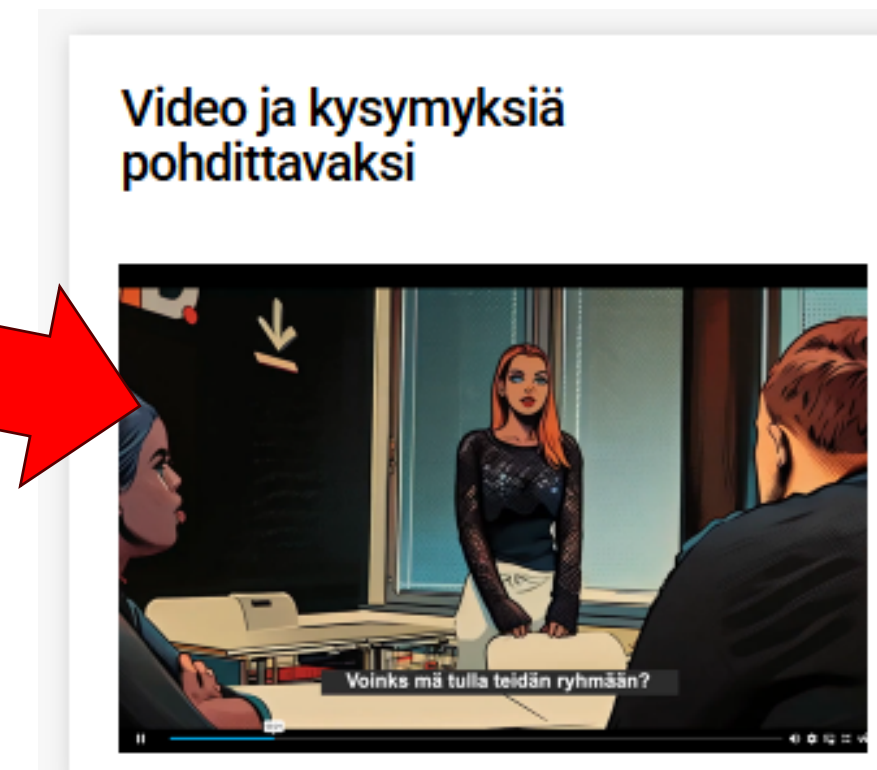

53 likes

51 minutes ago

Log in to like or comment.

Punaisen Ristin oppimateriaalipalvelu sproppimateriaalit.fi

Suomen Punaisen Ristin [aineistopankista](#) löydät
somejakokuvat ja muuta verkkomateriaalia

© Suomen Punainen Risti

Aamunavaukset ylä- ja alakouluille suomeksi ja ruotsiksi

Lisätietoa ja aamunavaukset löytyvät täältä

Työkaluja rasismiin vastaisiin tekoihin

- Oppaat ja julkaisut
- Koulutukset ja oppimateriaalit
- Työpaikoille rekrytointiin ja perehdytykseen
- Työkalupakit ja sanastot
- Testit, videot ja podcastit

Työkalut
löytyvät
täältä

ME

PUHUMME

TEOIN

menti.com

koodi: 3836 1991

ME

PUHUMME

TEOIN

Rasismia on kaikkialla. Siksi sen kitkeminen on kaikkien asia. Ilmoita yhteisösi mukaan:

TOIMIRASISIMIAVASTAAN.FI

Kampanjan sisällöstä ja toteutuksesta vastaa valtioneuvoston kanslia. Rasismin vastaisen kampanjan tiimi auttaa tarvittaessa sitoumuksen sisällöissä, sitoumuksen toimenpiteissä ja mittareiden asettamisessa:

Risto Alatarvas, valtioneuvoston kanslia,
risto.alatarvas@gov.fi, puh. 050 467 0981

Kampanjaa koordinoi valtion kestävän kehityksen yhtiö Motiva Oy. Motivan tiimiin saat yhteyden sähköpostilla kampanjat@motiva.fi.

Sosiaalisessa mediassa kampanjan yhteydessä voi käyttää tunnistetta **#toimirasisimiavastaan**. Julkaisuissa voi mainita tai merkitä Valtioneuvoston kanslian ja/tai Motiva Oy:n.